

Za obchodníkem přišel klient, který zastupuje právnickou osobu. Potřebují na určitou dobu nakoupit větší množství akcií, ale neplánují je držet dlouhodobě. Zároveň ale v rámci regulace rizik potřebují nějakým způsobem omezit možnost ztratit z tohoto obchodu. Navrhuje zajištění pomocí opcí, ale není si jistý, zda tato forma je v jeho případě vhodná.

Obchodník nejprve od klienta získává informace týkající se nákupu akcií, zejména pak:

1
By si měl ověřit, zda klient plánuje případnou opci uplatnit.

2
Skutečnosti, zda daná právnická osoba má licenci na obchodování s deriváty.

3
Skutečnosti, zda daná právnická osoba má licenci na obchodování s akciemi.

4
Počtu potřebných akcií a doby plánovaného držení. Samozřejmě se musí klienta také zeptat, o jakou emisi se jedná.

Obchodník se s klientem domluví na nákupu požadovaného počtu akcií. Klient také uvedl limit ceny. Pro obchodníka to znamená, že:

1
Může klientovi akcie nakoupit minimálně za tento limit.

2
Může klientovi akcie nakoupit pouze za tento limit.

3
Může klientovi akcie nakoupit za tento limit nebo levněji.

4
Může klientovi akcie nakoupit za tento limit nebo za oficiální kurz dané akcie stanovený na regulovaném trhu.

Pokud klient cenový limit pro nákup nestanoví, tak to pro obchodníka znamená, že:

1

Není při nákupní ceně nijak omezen, ale v každém případě by se měl snažit nakoupit „co nejlépe“ pro klienta.

2

Není při nákupní ceně nijak omezen, ale zároveň musí nakoupit na regulovaných trzích.

3

Není při nákupní ceně nijak omezen, ale zároveň musí nakoupit na neregulovaných trzích.

4

Klient chce koupit co nejrychleji.

Po nákupu akcií se klient chce domluvit na hedgingu pomocí opcí. Klient si sjedná s obchodníkem schůzku, kde se domluví na krytí rizik pomocí nákupu vhodných PUT opcí - opční prémie = 2 EUR, realizační cena = 25 EUR. Následně by obchodník měl klientovi:

1

Zajistit nákup PUT opcí.

2

Doporučit koupi opcí na OTC trhu.

3

Doporučit, aby se zajistil také pomocí pákových certifikátů.

4

Doporučit, aby si opce koupil sám.

Obchodník klienta ještě upozorní na právo nevyužití opce, pokud cena akcií coby podkladového aktiva v době vypořádání opce.

1

Bude rovna 25 EUR.

2

Bude nižší než 25 EUR.

3

Bude nižší než 23 EUR.

4

Bude vyšší než 25 EUR.

Klient obchoduje s cennými papíry, ale zaujala ho informace o možnosti nákupu investičního certifikátu typu „bonus certifikát“. Nemá s tím žádné zkušenosti a neví přesně, o co jde. Požádal proto obchodníka o vysvětlení.

Obchodník klientovi nejprve vysvětlí podstatu bonus certifikátu. Ta spočívá v tom, že držitel certifikátu obdrží výplatu bonusu v případě, že cena podkladového aktiva po celou dobu životnosti certifikátu:

1

Zůstává mimo hodnoty stanovené v emisních podmínkách tohoto certifikátu.

2

Zůstává mezi hodnotami stanovenými v emisních podmínkách tohoto certifikátu.

3

Nestoupne nad dolní hranici pro bonus stanovenou v emisních podmínkách tohoto certifikátu.

4

Neklesne pod horní hranici pro bonus stanovenou v emisních podmínkách tohoto certifikátu.

Klient by si chtěl obchodování s bonus certifikáty vyzkoušet. Domluví se proto z obchodníkem pro začátek na nákupu 10 ks tohoto investičního nástroje. Klient jinak obchoduje hlavně s akciemi, tudíž mu obchodník doporučí certifikát, kde podkladovým aktivem bude akcie:

1

U které dojde v době držení certifikátu k výplatě dividendy. Držitel tohoto typu certifikátu má nárok na vyplácenou dividendu.

2

Jejíž cena je velmi volatilní, což je předpoklad pro splnění výplaty bonusu.

3

Jejíž cena není příliš volatilní a je zde předpoklad pro splnění výplaty bonusu.

4

Kterou vydal ten samý emitent, který vydal i kupovaný certifikát. V těchto případech je vyšší pravděpodobnost výplaty bonusu.

Klient se zajímá o životnost kupovaného certifikátu. Obchodník klientovi vysvětlí, že pokud se týká doby životnosti bonus certifikátu (od jeho vydání do jeho splatnosti), tak bývá v řádu:

1
Dní.

2
Měsíců.

3
Let.

4
Bonus certifikáty jsou vydávány na dobu neurčitou a bonus je vyplácen 1× ročně.

Klient se ptá, jaká případná rizika jsou spojena s tímto certifikátem. Obchodník by měl klienta upozornit ještě před uskutečněním samotného nákupu bonus certifikátu, že:

1
Ztráty jsou omezeny horní hranicí pro bonus stanovenou v emisních podmínkách tohoto certifikátu.

2
Případné ztráty jsou neomezené a odpovídají desetinásobku poklesu ceny podkladového aktiva.

3
Ztráty jsou omezeny dolní hranicí pro bonus stanovenou v emisních podmínkách tohoto certifikátu.

4
Případné ztráty jsou neomezené a procentně odpovídají poklesu ceny podkladového aktiva.

Klient by rád použil bonusové certifikáty jako investici do budoucna, ze které by mu v průběhu jejich držení plynuly pravidelné výnosy. Obchodník by měl klientovi sdělit, že:

1
Z bonusových certifikátů sice obvykle plynou průběžné výnosy, ale nejsou vhodným investičním nástrojem pro dlouhodobé investice.

2
Bonusové certifikáty sice jsou vhodným investičním nástrojem pro dlouhodobé investice, ale průběžné výnosy z nich neplynou.

3
Z emise bonusových certifikátů neplynou průběžné výnosy, ledaže by klient měl zájem o celkovou strategii s pravidelnými nákupy.

4
Z bonusových certifikátů sice průběžné výnosy plynou pouze v případě souhlasu emitenta.

Klient chce koupit v blízké budoucnosti 50 000 ks akcií společnosti Nike za americké dolary (USD). Aktuální cena akcií je 62 USD. Zároveň má klient obavu, že cena akcií v budoucnu vzroste a chtěl by na tomto růstu profitovat. Na internetu se dočetl, že cena nakupovaného instrumentu se dá dopředu zajistit pomocí některých derivátových nástrojů, konkrétně prý četl něco o futures, a tak by to chtěl využít. S tímto ne příliš jasně vypsancím požadavkem přišel za obchodníkem s cennými papíry.

Vzhledem k požadavku klienta by měl obchodník s cennými papíry klienta upozornit na rizika spojená s jeho požadavkem:

1

V případě nákupu futures bude klient ochráněn proti růstu i poklesu ceny akcií Nike.

2

V případě nákupu futures bude klient ochráněn proti růstu ceny akcií Nike, nikoli ale proti případnému poklesu.

3

V případě nákupu futures bude klient ochráněn pouze proti poklesu ceny akcií Nike.

4

V případě nákupu futures bude klient ochráněn proti poklesu ceny akcií Nike, nikoli ale proti růstu.

V rámci testu přiměřenosti vyšly výsledky pro klienta pozitivně. Obchodník klienta upozornil klienta na rizika spojená s pohybem ceny, ale klient si obchodování s futures chce vyzkoušet. Klient tak navrhne variantu, že na spotovém trhu koupí polovinu požadovaných akcií a na zbytek uzavře obchodní transakci pomocí investičního nástroje „futures“.

1

Obchodník zařídí nákup akcií Nike na spotovém trhu a nákupu futures dle požadavku klienta.

2

Nákup akcií nelze kombinovat s nákupem futures.

3

Obchodník by měl klientovi vysvětlit, že pokud cena akcií Nike v době mezi nákupem na spotovém trhu a nákupem futures klesne, jeho požadavek mu celou transakci zbytečně prodraží.

4

Obchodník se pokusí klienta od nákupu odradit.

Podkladovým aktivem futures dle předchozí otázky bude 100 ks. Vzhledem k požadovanému počtu ks akcií, by měl klient koupit:

1

250 ks futures.

2

500 ks futures.

3

25 000 ks futures.

4

50 000 ks futures.

Přestože obchodník klienta upozornil na rizika spojená s nákupem futures kontraktu, klient trval na nákupu futures. Jaký jiný derivátový nástroj by mohl obchodník klientovi doporučit, pokud by chtěl být chráněn (profitovat) na růst ceny podkladového aktiva.

1

Prodej put opce.

2

Nákup call opce.

3

Nákup collaru.

4

Prodej collaru.

Následně dochází k termínu fyzického vypořádání kupovaných futures, sloužících k zajištění kupní ceny. Aktuální cena akcií na trhu je 60 USD, proto klient upřednostňuje nákup všech akcií (nikoliv pouze poloviny) přímo na trhu před vypořádáním futures.

1

Obchodník klientovu požadavku vyhoví a ohlásí odstoupení od vypořádání tohoto burzovního obchodu.

2

Obchodník by měl klientovi vysvětlit, že toto není možné. U finančních futures je oboustranná povinnost vypořádání (pro prodávajícího i pro nakupujícího) a prodávající mu tudíž je povinen doplatit 2 USD za ks.

3

Obchodník by měl klientovi vysvětlit, že toto není možné. U finančních futures je oboustranná povinnost vypořádání (pro prodávajícího i pro nakupujícího). Klient byl na možnost ztráty předem upozorněn.

4

Obchodník klientovu požadavku vyhoví, koupí pro něho 50 000 ks akcií na spotovém trhu a klient zaplatí poplatek za ustoupení od obchodu s futures ve výši 2 USD za ks.

Klient obchoduje pravidelně s investičními cennými papíry, ale nyní se rozhodl začít obchodovat také s deriváty. Přišel se poradit s obchodníkem s cennými papíry, který mu služby dlouhodobě poskytuje, a rád by začal obchodovat s deriváty co nejdříve.

Investiční zprostředkovatel by v tomto případě měl klienta nejprve upozornit na základní rozdíly mezi obchodováním s investičními CP a deriváty. Mezi základní skutečnosti typické pro obchody s deriváty (na rozdíl od investičních CP) patří:

1

Existence většího rizika ztráty pro investora a komplikované výpočty splatnosti derivátů.

2

Nemožnost obchodování derivátů na regulovaném trhu, pouze na OTC trzích.

3

Zpravidla typická nutnost skládání marže a existence většího rizika ztráty pro investora.

4

Nemožnost obchodování derivátů na regulovaném trhu a vždy dlouhá doba vypořádání.

Po vzájemné dohodě se klient rozhodl pro nákup futures na index. Chtěl by je koupit co nejdříve a zvolit si termín splatnosti. Investiční zprostředkovatel by měl klienta upozornit, že:

1

Termín splatnosti je dán předem díky tzv. standardizaci časových cyklů futures, ale při koupi většího množství futures (min. 10) se tento termín dá ovlivnit.

2

Je nutné počkat, až dojde k vypsání vhodné emise futures na index.

3

Futures na index je možné koupit v podstatě kdykoliv (futures na index jsou běžný instrument), ale termín splatnosti je dán předem díky tzv. standardizaci časových cyklů futures.

4

Futures je možné koupit v rámci jejich primárního úpisu a toho by se měl klient zúčastnit.

Klient investičního zprostředkovatele požádal, aby ho informoval o okolnostech mající podstatný vliv na cenu jím kupovaných futures na index. Klient by tedy měl být informován např. o:

1

Změně báze indexu, který je podkladovým aktivem daných futures nebo o větších výkyvech tržních cen u trhu s indexem, který je podkladovým aktivem pro dané futures.

2

Změně báze futures nebo o větších výkyvech tržních cen u trhu s indexem, který je podkladovým aktivem pro dané futures.

3

Blížícím se termínu splatnosti futures a termínu splatnosti indexu, který je podkladovým aktivem pro dané futures.

4

Vyřazení indexu, který je podkladovým aktivem pro dané futures, z obchodování nebo o změně způsobu výpočtu indexu.

Klient má futures na index nakoupeny. Vzhledem k momentálně nepříznivému vývoji podkladového aktiva se ptá, zda je možné instrumenty případně prodat a neriskovat větší finanční ztrátu. Investiční zprostředkovatel by měl klientovi sdělit, že:

1

Prodej dříve nakoupeného kontraktu (tzv. uzavření pozice) není možný, majitel musí počkat do splatnosti a konečného vypořádání.

2

Prodej dříve nakoupeného kontraktu je možný (jde o tzv. uzavření pozice), ale pouze se souhlasem emitenta futures.

3

Prodej dříve nakoupeného kontraktu je možný (jde o tzv. uzavření pozice), a to nejpozději měsíc před splatností futures.

4

Prodej dříve nakoupeného kontraktu je možný (jde o tzv. uzavření pozice) a je na jeho uvážení, zda nakoupené futures v dané situaci prodá.

Futures na index nakoupené klientem jsou splatné (jejich životnost vypršela) a bude následovat vypořádání. Hodnota podkladového aktiva stoupla. Klient říká, že by rád uplatnil fyzické vypořádání kontraktu.

1

U futures na index je fyzické vypořádání možné bez omezení, záleží na rozhodnutí klienta.

2

U futures na index je fyzické vypořádání možné pouze se souhlasem protistrany obchodu.

3

U futures na index fyzické vypořádání není možné, lze vypořádat pouze finančně.

4

U futures na index fyzické vypořádání není možné, protože nejde o obchody uzavřené na regulovaném trhu.

Klient se rozhodl začít obchodovat s opcemi na opční burze. Zašel za obchodníkem s cennými papíry, chtěl by si vyjasnit některé základní pojmy a nechat si poradit.

Klientovi není zcela jasný rozdíl mezi označením „PUT“ a „SHORT“ v rámci opčních pozic a požaduje vysvětlení:

1

Výraz „PUT“ znamená prodejní stranu obchodu a „SHORT“ znamená prodejní opci (tj. právo prodat).

2

Výraz „PUT“ znamená prodejní opci (tj. právo prodat) a „SHORT“ krátkou (tj. prodejní) pozici.

3

Výraz „PUT“ znamená kupní opci (tj. právo koupit) a „SHORT“ znamená prodejní stranu obchodu.

4

Výraz „PUT“ je označení pro nákupní stranu obchodu a „SHORT“ pro prodejní stranu obchodu.

Následně by tedy klient chtěl vysvětlit rozdíly v jednotlivých možných opčních pozicích:

1

Existují 4 základní pozice při obchodování s opcemi. Put - prodej evropské opce, Long - nákup evropské opce, Short - prodej americké opce, Call - nákup americké opce.

2

Existují 4 základní pozice při obchodování s opcemi. Put Call - prodej kupní opce (prodej práva koupit), Long Short - nákup prodejní opce (nákup práva prodat), Put Short - prodej prodejní opce (prodej práva prodat), Long Call - nákup nákupní opce (nákup práva koupit).

3

Existují 4 základní pozice při obchodování s opcemi. Short Call - prodej kupní opce (prodej práva koupit), Long Call - nákup kupní opce (nákup práva koupit), Short Put - prodej prodejní opce (prodej práva prodat), Long Put - nákup prodejní opce (nákup práva prodat).

4

Existují 4 základní pozice při obchodování s opcemi. Short Call - nákup prodejní opce (nákup práva prodat), Long Call - prodej prodejní opce (prodej práva prodat), Short Put - nákup kupní opce (nákup práva koupit), Long Put - prodej kupní opce (prodej práva koupit).

Klient má koupeny dolary a pomocí opcí by se rád zajistil proti případné ztrátě při poklesu kurzu dolaru, tedy při posilování koruny. Obchodník by měl klientovi provést test vhodnosti. Předpokládáme, že test dopadne pozitivně. Obchodník klientovi doporučí:

1
Koupit SHORT opci, kde podkladovým aktivem bude dolar (kurz dolaru).

2
Koupit CALL opci, kde podkladovým aktivem bude dolar (kurz dolaru).

3
Koupit PUT opci, kde podkladovým aktivem bude dolar (kurz dolaru).

4
Koupit LONG opci, kde podkladovým aktivem bude dolar (kurz dolaru).

Klient se zachová dle doporučení a vhodné opce koupí. V okamžiku splatnosti opce je cena dolaru poměrně vysoko (nad realizační cenou opce) a klient má každopádně zajištěn případný zisk z prodeje dolarů. Pokud se týká nakoupených opcí, tak by obchodník doporučil:

1
Opci neuplatnit, protože prodej za realizační cenu (strike price) pro klienta není výhodný.

2
Opci neuplatnit, protože prodej za tržní cenu dolaru pro klienta není výhodný.

3
Opci uplatnit, protože prodej za realizační cenu (strike price) je pro klienta výhodný.

4
Opci uplatnit, protože prodej za tržní cenu dolaru je pro klienta výhodný.

V tomto případě je ztráta plynoucí z klientova nákupu opcí (LONG pozice):

1
Bez omezení, protože klient má povinnost opci uplatnit a vypořádat.

2
Omezena a je rovna zaplacené realizační ceně (strike price).

3
Bez omezení, při neuplatnění opce může dojít k velkým finančním ztrátám.

4
Omezena a je rovna zaplacené opční prémii.

Klient obchoduje s nepákovými investičními certifikáty. Nyní chce investovat do pákových certifikátů a jde se poradit s obchodníkem.

Obchodník je povinen upozornit a poučít klienta, že ve vztahu k rizikovosti se jedná o:

1

Relativně bezpečnou investici.

2

Poměrně rizikové investiční nástroje.

3

Majetkové cenné papíry s nízkou mírou rizika.

4

Investiční cenné papíry s opcí, které má investor vždy možnost vyměnit za podkladové aktivum.

Obchodník provede test vhodnosti. Test vyjde pozitivně a obchodník klientovi zdůrazní obecný princip zisků a ztrát pro tento typ derivátu, tj.:

1

Zisky a ztráty jsou omezené, a to velikostí páky.

2

Zisky jsou vždy omezené, ztráty jsou vždy neomezené (cena certifikátu může klesnout až k nule).

3

Ztráty jsou vždy omezené, zisky jsou vždy neomezené.

4

Zisky jsou neomezené, ztráta je omezená pouze výší investice.

Dále by měl obchodník vysvětlit princip finanční páky, jejíž podstatou je:

1

Násobení vkládané marže.

2

Násobení zisků a ztrát, kde koeficientem je právě velikost finanční páky.

3

Násobení zisků (koeficientem je velikost finanční páky), ztráty se nenásobí.

4

Násobení ztrát (koeficientem je velikost páky), zisky se nenásobí.

Obchodník by měl klientovi ukázat jednoduchý příklad. Finanční páka = 5, podkladovým aktivem je akcie XYZ. Cena XYZ se změní ze 100 Kč na 102 Kč. Pak se cena pákového certifikátu změní ze 2 Kč na:

1

2,04.

2

4.

3

2,2.

4

2,4.

Klienta zajímá jakým způsobem se změna ceny podkladového aktiva promítne do změny ceny investičního certifikátu:

1

Změna ceny podkladového aktiva se vždy promítne do ceny certifikátu, přičemž se vždy jedná o změnu v absolutní hodnotě (nikoliv procentní změnu).

2

Změna ceny podkladového aktiva se vždy promítne do ceny certifikátu, přičemž se vždy jedná o procentní změnu (nikoliv změnu v absolutní hodnotě).

3

Změna ceny podkladového aktiva se promítne do ceny certifikátu pouze v případě, že jde o změnu větší než je páka (tj. v našem případě 5).

4

Změna ceny podkladového aktiva se promítne do ceny certifikátu pouze v případě, že jde o změnu menší než je páka (tj. v našem případě 5).

Klient má nakoupeny kupní opce evropského typu, je tedy v pozici LONG CALL. Kupoval je v době, kdy cena podkladového aktiva na trhu byla 200 Kč. Opce mají stejnou realizační cenu (strike price) 200 Kč a klient za každou zaplatil 10 (opční prémie). Vypořádání je finanční. Požádal obchodníka, aby mu až do doby splatnosti opce jeho investici kontroloval a poradil mu. Klient je zkušený v obchodování s akciemi i dluhopisy, ale nemá moc zkušeností v oblasti obchodování s opcemi.

Těsně před splatností opce se klient rozhodne ještě dokoupit na burze stejné opce, protože se cena podkladového aktiva na trhu vyvíjí pro něho poměrně příznivě (cena = 210). Obchodník klientovi sdělí, že:

1

By tyto opce dokoupit opravdu měl, protože jeho zisk při uplatnění = $210 - 200 = 10$ Kč.

2

Těsně před splatností už nemá smysl tyto opce dokupovat, protože zde není prostor na spekulaci a s ohledem na zaplacení opční prémie se to už nejspíš nevyplatí.

3

Těsně před splatností už nemá smysl tyto opce dokupovat, protože s blížící se dobou splatnosti u opcí lineárně narůstá opční prémie.

4

By tyto opce dokoupit opravdu měl, při splatnosti už budou vzhledem k vývoji na trhu vyprodané.

V návaznosti na předchozí požadavek klienta obchodník klientovi vysvětluje pojem „hodnota opce“:

1

Hodnota opce je vnitřní a časová. Vnitřní hodnota je dána rozdílem mezi cenou podkladového aktiva a realizační cenou, časová hodnota (tzv. zpeněžitelnost) je závislá na výši opční prémie.

2

Hodnota opce je vnitřní a časová. Vnitřní hodnota (tzv. zpeněžitelnost) ubývá s blížící se dobou do splatnosti, časová hodnota je dána rozdílem mezi cenou podkladového aktiva a realizační cenou.

3

Hodnota opce je vnitřní a časová. Vnitřní hodnota je dána rozdílem mezi cenou podkladového aktiva a realizační cenou, časová hodnota (tzv. zpeněžitelnost) ubývá s blížící se dobou do splatnosti.

4

Hodnota opce je vnitřní a časová. Vnitřní hodnota je závislá na výši opční prémie, časová hodnota je dána rozdílem mezi cenou podkladového aktiva a realizační cenou.

V případě, že v době splatnosti opce je tržní cena podkladového aktiva 230 Kč. Obchodník klientovi poradí, aby:

1

Opci neuplatnil, protože by musel nakupovat na 200 Kč.

2

Opci uplatnil, protože mu bude vrácena opční prémie 10 Kč.

3

Opci neuplatnil, protože se to vzhledem k zaplacené opční prémii nevyplatí.

4

Opci uplatnil, protože v opci má zajištěnou nákupní cenu 200 Kč.

V případě, že v době splatnosti opce je tržní cena podkladového aktiva 180 Kč. Obchodník klientovi poradí, aby:

1

Opci uplatnil, protože mu bude vrácena na opční prémie.

2

Opci uplatnil, protože v opci má zajištěnou nákupní cenu 200 Kč.

3

Opci neuplatnil, protože by musel nakupovat za 200 Kč.

4

Opci neuplatnil, protože se to vzhledem k zaplacené opční prémii nevyplatí.

V případě, že klient opci uplatní:

1

Dojde k dodání odpovídajícího množství podkladového aktiva ze strany prodávajícího.

2

Dojde k vrácení opční prémie prodávajícím nakupujícím.

3

Dojde k finančnímu vyplacení rozdílu mezi cenou podkladového aktiva a realizační cenou.

4

Dojde k finančnímu vyplacení rozdílu mezi realizační cenou a strike cenou.